

Oulun alueurakassa kiertävät nopeusnäyttötaulut

Mittaukset ajalla 10/2018–8/2019

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen kaksi siirrettävää nopeusnäyttötäulua ovat kiertäneet Oulun seudun kuntien maanteillä jo viisi vuotta. Kahden viime vuoden ajan nopeusnäyttöjen siirtäminen on tehty osana Oulun maanteiden hoidon alueurakkaa. Näytöt on asentanut sovittu asennusohjelman mukaisesti alueurakoitsijana toimiva YIT. Viime vuosina myös seudun kunnat ja työmaat ovat hankkineet omia nopeusnäyttötäuluja, joten näyttötäuluja näkyy tie- ja katuverkolla aiempaa useammin.

Pääosin ELY-keskuksen näytöt kiertävät vuoden aikana vakio-kohteissa, joista osaan on asennettu pysyvät asennustolpat. Kierto-ohjelman kohteita lisätään ja muutetaan muun muassa kunnilta ja tienkäyttäjiltä tulleiden palautteiden ja tarpeiden pohjalta.

Nopeusnäytöillä annetaan palautetta autoilijoille heidän ajonopeuksistaan. Näyttö antaa ohi ajavalle kuljettajalle palautteen ajokäyttäytymisestä näyttämällä hymy- tai surunaamaa, alueen nopeusrajoitusta ja kuljettajan nopeutta, jos ajonopeus on sallittu tai ylitys ei ole kovin suuri.

Nopeusnäyttö tallentaa myös ohiajaviin ajoneuvojen ajonopeudet, joten tietoa voidaan käyttää seurantatarkoituksiin. Näyttö ei tallenna yksilöivää tai kuvatieta autoilijoista. Suurimpia nopeusrajoituksen ylityksiä näyttö ei näytä kuljettajalle, mutta tallentaa silti nopeushavainnot.

Näyttötyyppin muutos vaikutti hieman tuloksiin

Kuten aiemminkin, mittauskohteeksi on pääosin valittu koulujen ympäristöjä tai kuntakeskuksia, joissa ajonopeuksia on tarvetta hillitä kävelijöiden ja pyöräilijöiden turvallisuuden vuoksi. Osasta kohteista oli saatu palautetta autoilijoiden ylinopeuksista.

Näytöt asennettiin ajanjaksolla 10/2018–8/2019 kaikkiaan 50 kertaa. Kaikki mittaukset pystyttiin raportoimaan. Näytöt olivat noin viikon eri mittauskohteissa. Useimmiten mittaukset toteutettiin siten, että näytöt olivat samalla alueella tai saman tien eri puolilla varoittaen esimerkiksi koulusta molempiin suuntiin.

Mittauskauden aikana nopeusnäytön tyyppi vaihtui. Se on vaihtanut raportoituhiin tunnuslukuihin. Keskinopeudet ja ylinopeutta ajavien osuudet ovat systemaattisesti hieman kasvaneet, kuten myös ajonopeuksien lasku nopeusnäyttöjen vaikutusalueella. Laitetyyppi vaikuttaa esimerkiksi siihen, milta etäisyydeltä nopeusnäytöstä laite havaitsee ajoneuvon, ja mitkä etäisyyshavainnot otetaan mukaan tunnuslukulaskentaan.

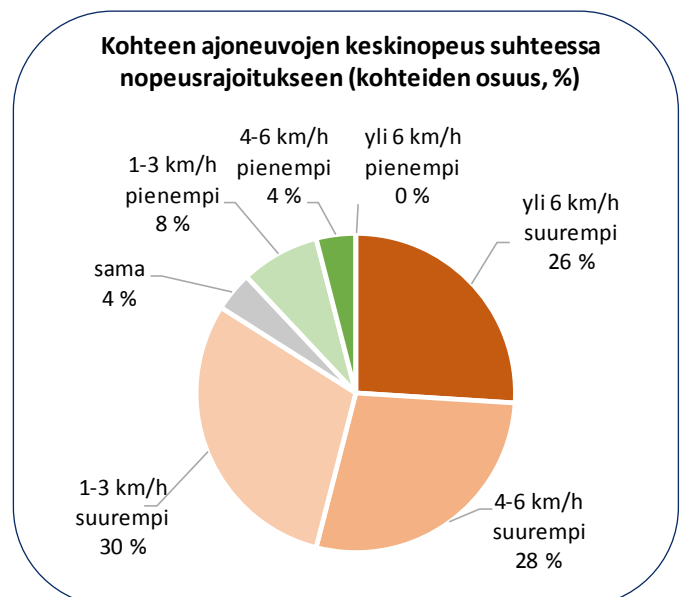
Ylinopeutta ajaminen raportoitiin tällä mittauskaudella samoin kuin viime kaudella, eli ylinopeudeksi tulkittiin nopeusrajoituksen ylittävä nopeus. Laitteen mittaustarkkuutta ei huomioida. Tuloksia ei tule laskentatavan muutoksesta johtuen verrata ennen 10/2017 raportoituhiin tuloksiin. Mittauskohteissa ilmoitetut nopeusnäyttöjen antamat arviot liikennemäärästä ovat vain yhdestä mittaussuunnasta ja eivät vastaa liikennelaskimen tarkkuutta. Niihin tulee suhtautua suuntaa-antavina.

Tässä raportissa ja sen liitekartoissa on esitetty yhteenveto näyttöjen mittaustuloksista noin vuoden ajalta. Vastaava raportti on tehty tuloksista jo neljänä aiempina vuotena.

Neljässä kohteessa viidestä keskinopeus ylitti nopeusrajoituksen

Nopeusnäyttökohteet sijaitsivat 40–60 km/h nopeusrajoitusalueilla. Puolet kohteista sijaitsi 40 km/h -alueella. 50 km/h -alueella sijaitsi 13 kohdetta ja 60 km/h -alueella 12 kohdetta.

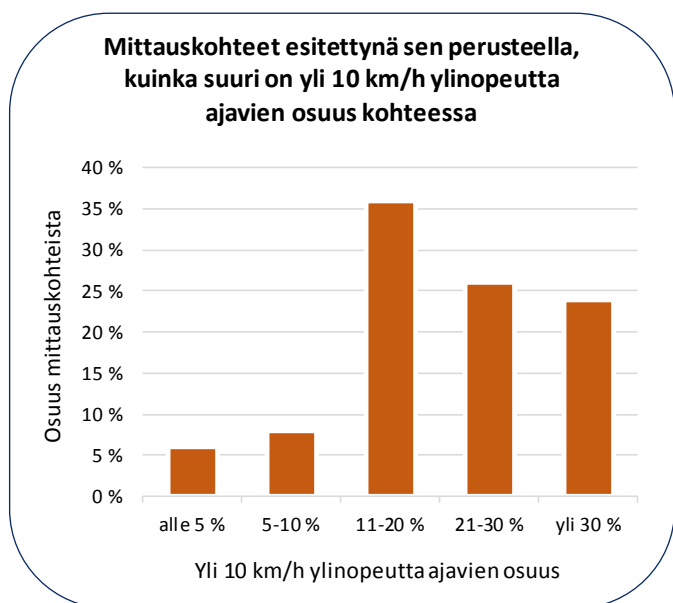
Noin 84 %:ssa mitatuista kohteista ajoneuvojen keskimääräinen ajonopeus ylitti kohteen nopeusrajoituksen. Nopeusrajoituksen ylittävien kohteiden osuus oli selvästi suurempi kuin aiemmillä mittauskausilla, mutta se selittyi näyttötyyppin vaihtumisella. 40 km/h nopeusrajoituksen kohteissa keskinopeus oli keskimäärin 5 km/h ja 50-60 km/h nopeusrajoituskohteissa 3 km/h nopeusrajoitusta suurempi.

Joka viides ajoi ylinopeutta yli 10 km/h nopeusrajoitukseen nähden

Kohteen nopeusrajoitusta kovempaa, eli ylinopeutta, ajoi keskimäärin 64 % eri mittauskohteiden autoilijoista. Mittauskohteesta riippuen osuus oli 23-91 % nopeusnäytön mittaamista havainnoista.

Yli 10 km/h nopeusrajoituksen ylittäneitä havainnoita oli keskimäärin 22 % kaikista ajoneuvoista tehdyistä havainnoista. Mittauskohteesta riippuen yli 10 km/h ylinopeutta ajavien osuus vaihteli 3–63 % välillä. Tyypillisimmin mittauskohteissa yli 10 km/h nopeusrajoituksen ylitti 11-20 % havainnoista.

Suurimmat ylinopeutta yli 10 km/h ajavien ylitysprosentit olivat hieman useammin teillä, joissa nopeusrajoitus oli 40 km/h. Monet kohteista olivat koulukohteita tai kohteita, joissa kävelijät ja pyöräilijät liikkuvat tien pientareella tai ylittivät tien. Ylinopeuksia ajettiin lähes yhtä paljon päivällä kuin koko vuorokauden aikana keskimäärin, joten ylinopeudet lisäsivät onnettomuusriisiä.

Nopeusnäyttö laskee ajonopeuksia

Nopeusnäyttö mittaa lähestyvistä ajoneuvosta useita havainnoita ja laskee nopeuden muutoksen näytön vaikutusalueella. Kaikissa kohteissa nopeusnäyttö mittasi kauempana näytöstä suurempia ajonopeuksia kuin lähempänä näyttöä. Keskimäärin nopeusnäyttö laskee ajonopeuksia noin 6 km/h. Muutos on selvästi suurempi kuin aiempina vuosina, mikä johtuu näyttötyyppien vaihtumisesta. Enimmillään näyttö alensi ajoneuvojen keskinopeutta jopa 8-9 km/h.

Nopeusrajoitus (km/h)	Mittauspisteiden määrä	Mittattu keskinopeus (km/h)	Vähintään 3 km/h nopeusrajoituksen ylittäneiden osuus	Vähintään 10 km/h nopeusrajoituksen ylittäneiden osuus	Nopeuden muutos keskimäärin (km/h)
40	25	44,8	67 %	26 %	-5,6
50	13	53,1	60 %	18 %	-5,7
60	12	63,3	62 %	19 %	-6,9
Kaikki	50	51,4	64 %	22 %	-5,9

Liitekartat

Tarkemmin eri mittauskohteiden tuloksia voi tarkastella liitekarttoista. Lisäksi jokaisesta mittauskohteesta on tehty tarkempi mittausraportti, jossa tulokset on esitetty yksityiskohtaisemmin.

- 1: Mitattu keskinopeus suhteessa kohteen nopeusrajoitukseen
- 2: Nopeusrajoitusta kovempaa ajavien osuus
- 3: Yli 10 km/h nopeusrajoitusta kovempaa ajavien osuus
- 4: Keskimääräinen ajonopeuden muutos nopeusnäytön vaikutusalueella

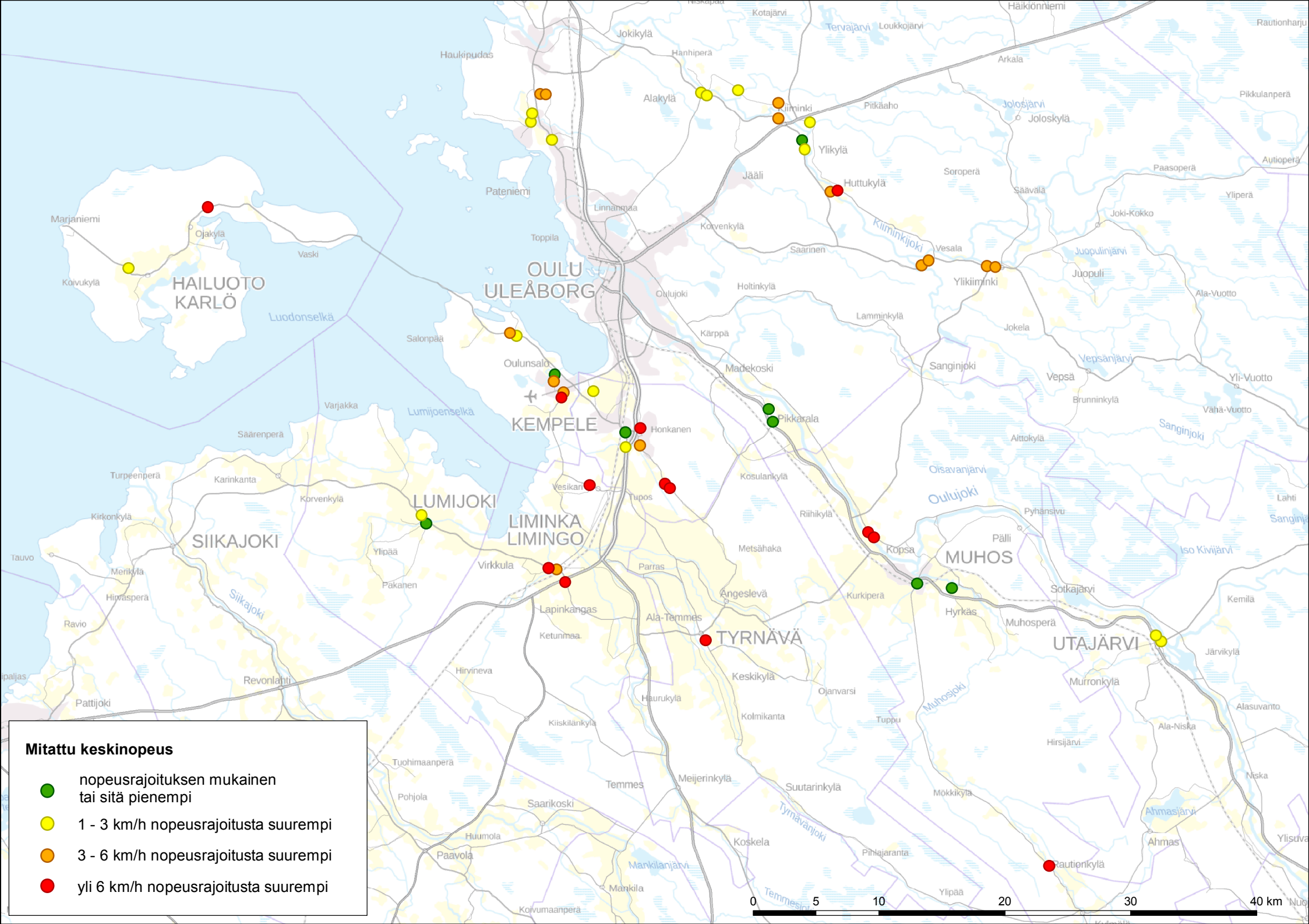

Lisätietoja:

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

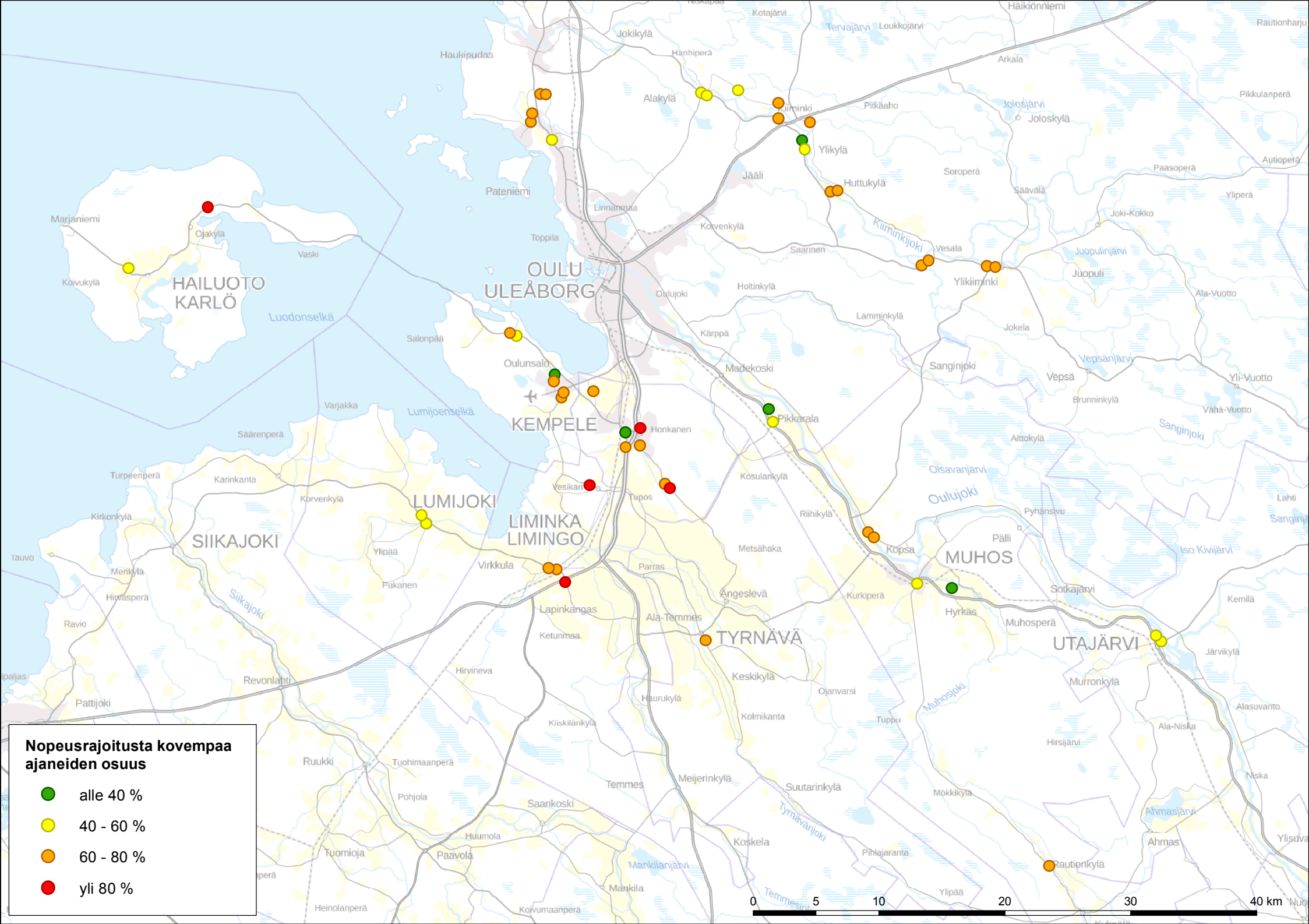
- Liikenteenhallintavastaava Jani Huttula
- Liikennejärjestelmä-yksikön päällikkö Heino Heikkinen
- Liikenneturvallisuusasiantuntija Seppo Heikkinen

Nopeusnäyttöjen siirtämisestä ja datan keräämisestä on vastannut YIT. Tulosten raportoinnin on tehnyt Sitowise Oy ja Riksroad Oy käyttäen Autori Oy:n tietojärjestelmää.

Mitattu keskinopeus

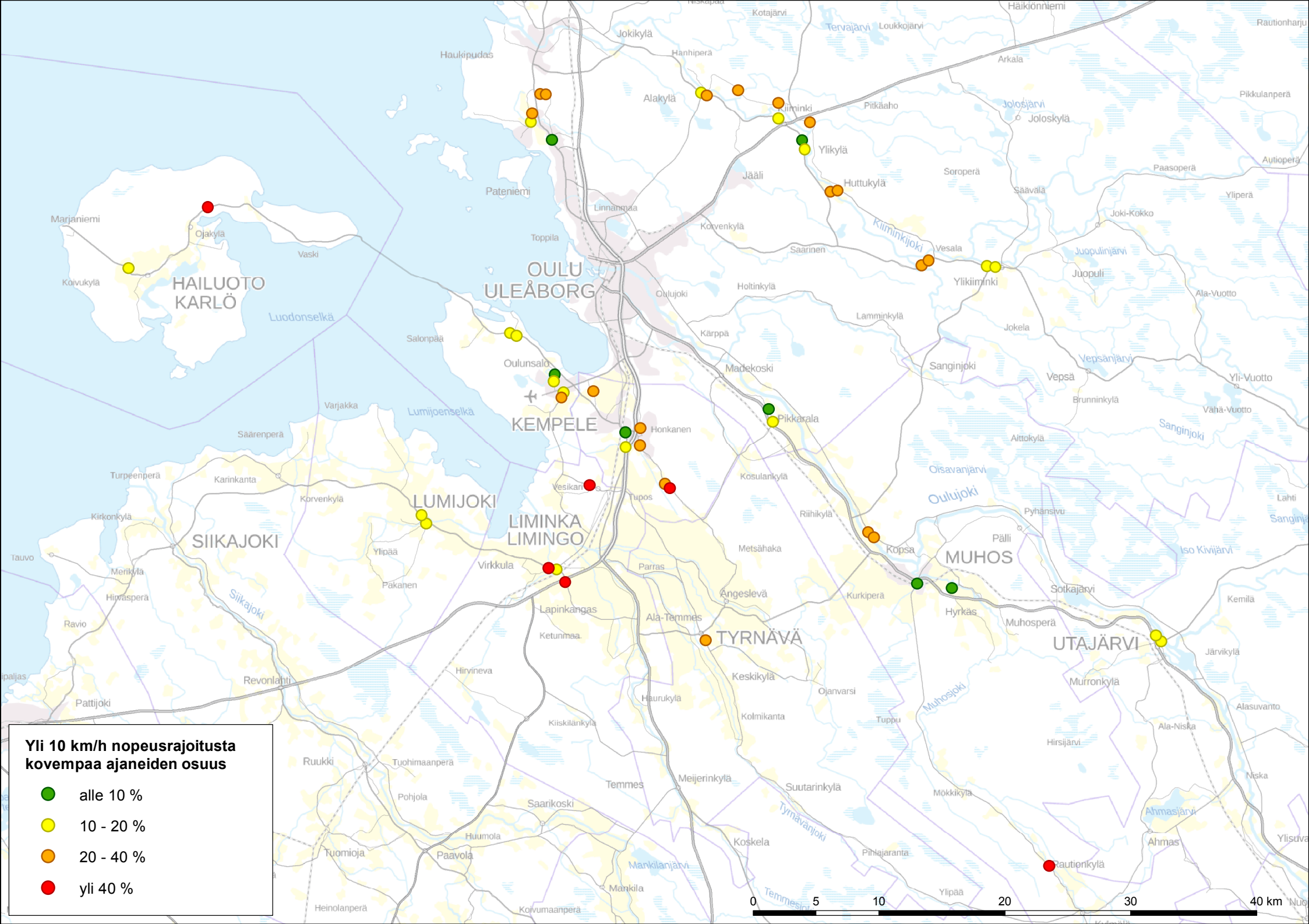
- nopeusrajoituksen mukainen tai sitä pienempi
- 1 - 3 km/h nopeusrajoitusta suurempi
- 3 - 6 km/h nopeusrajoitusta suurempi
- yli 6 km/h nopeusrajoitusta suurempi

Nopeusrajoitusta kovempaa ajaneiden osuus

- alle 40 %
- 40 - 60 %
- 60 - 80 %
- yli 80 %

0 5 10 20 30 40 km

HAILUOTO
KARLÖ

OULU
ULEÅBORG

KEMPELE

LUMIJOKI

LIMINKA
LIMINGO

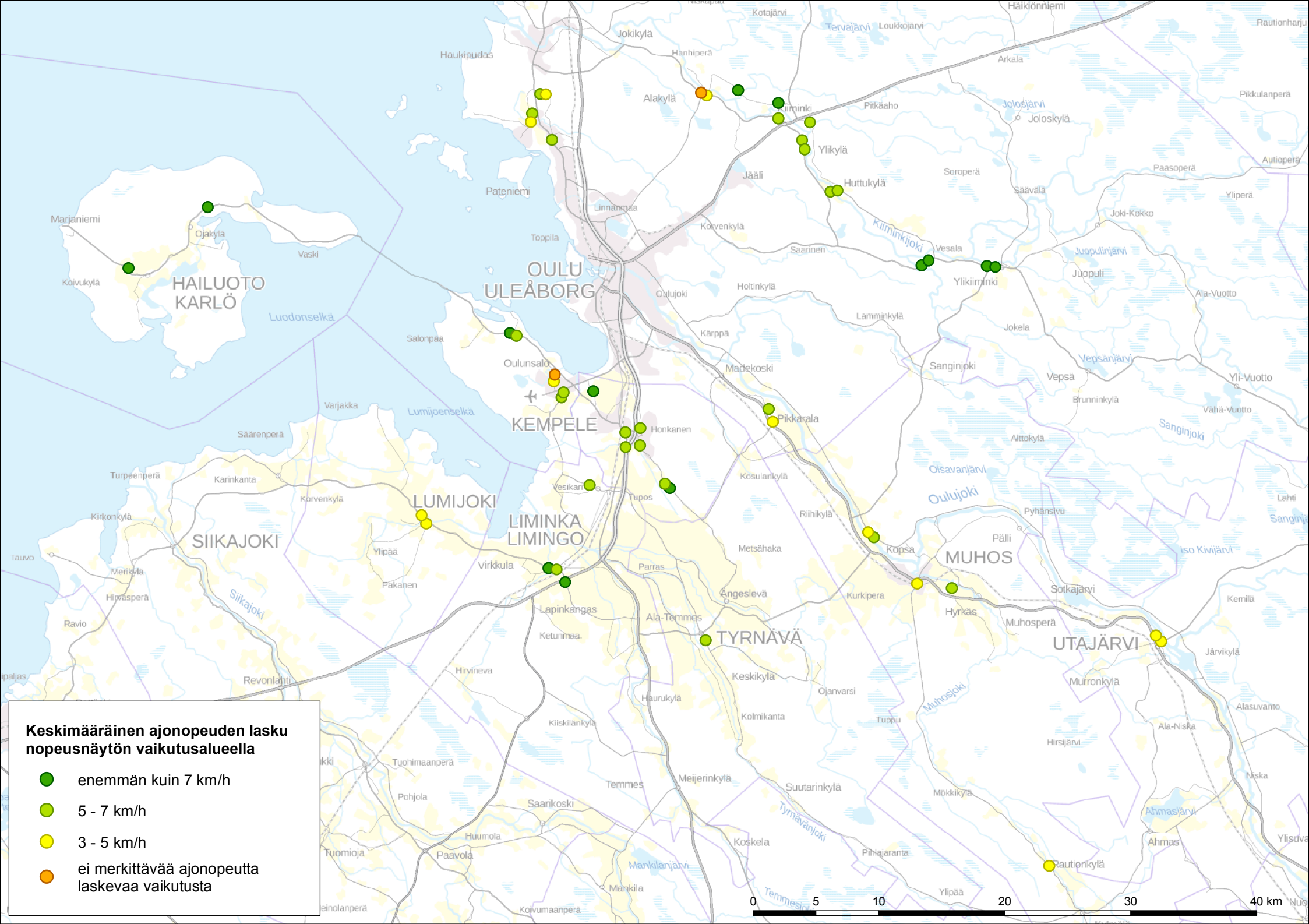
SIIKAJOKI

TYRNÄVÄ

MUHOS

UTAJÄRVI

Rautionkylä

**Keskimääräinen ajonopeuden lasku
nopeusnäytön vaikutusalueella**

- enemmän kuin 7 km/h
- 5 - 7 km/h
- 3 - 5 km/h
- ei merkittävää ajonopeutta laskevaa vaikutusta

